

Optimisme i norsk bioteknologisk industri

Lars Ødegård

LEDER

På nyåret kunne vi lese på nettstedet forskning.no at bioteknologi kommer til å bli en like viktig næringsvei for Norge som olje og gass er i dag. Det er norske næringslivsledere som ifølge en ny undersøkelse tror dette. Syv av ti av dem er også positivt innstilt til denne teknologien. Bioteknologiindustriens egen optimisme har blitt omtalt i tidsskriftet *EuroBiotech-News* som nylig viet fire sider til norsk bioteknologisk industri under overskriften "Major investments renew optimism". Her hjemme har vi fått med oss at det har gått bra for de børsnoterte norske bioteknologiselskapene i det siste.

All denne optimismen til tross, så står ikke bioteknologiindustrien samlet sett sterkt i Norge i dag. Bedriftene er generelt små og mangler kapital. Så hva kan gjøres for å endre på dette?

Norges forskningsråd har de siste årene finansiert flere lovende bioteknologiprojekter gjennom forskningsprogrammet FUGE – funksjonell genomforskning. Regjeringen har nå som mål at tre prosent av BNP skal brukes til forskning innen 2010. Her er det forutsatt at næringslivet selv skal bidra med to tredjedeler. En slik satsing vil også komme bioteknologisk industri til gode. En stor del av de bio-

teknologiske virksomhetene springer ut fra forskningsmiljøer ved universitetene og de største sykehusene.

Men det svikter kanskje noe på å omgjøre forskning til levedyktige forretningsideer som skaffer den norske stat inntekter og det norske folk gode produkter og arbeidsplasser. Og det trenger vi. For som vi har sett flere eksempler på den siste tiden, forsvinner stadig flere tradisjonelle industriarbeidsplasser som er viktige i mange små samfunn.

Innovasjon Norge har startet arbeidet med å bedre vilkårene for bedriftene og har lansert et nettsted som skal være en markedsføringskanal for de nå over hundre bioteknologiselskapene vi har i Norge (se egen artikkel s. 19). Man må samtidig tenke på hvordan man kan gjøre norske bioteknologibedrifter mer attraktive også som samarbeidspartnere for utenlandske firmaer. I dag er det få selskaper som har utenlandske investorer.

Bioteknologi er et bredt felt, og flere har trukket fram at Norge bør finne sine bestemte sektorer å satse på, delvis ut fra naturgitte forutsetninger. Marin sektor har i flere sammenhenger blitt trukket fram som et område der Norge med sin langstrakte kyst har forutsetninger og

rike ressurser som kan benyttes i bioteknologisk sammenheng.

Som et rådgivende organ befinner Bioteknologinemnda seg i skjæringspunktet mellom biologi, teknologi etikk og politikk. Vi er spesielt opptatt av å belyse de etiske sidene knyttet til bruk av gen- og bioteknologi, både i forskningssammenheng og ved praktisk anvendelse av den kunnskapen som genereres.

I den forbindelse er det viktig med en tett kontakt med norsk bioteknologisk industri. I løpet av året planlegger vi å arrangere et fagseminar sammen med ulike representanter fra bioteknologisk industri og næringsliv. Der vil vi ta opp sider ved regelverket og diskutere hvorledes lover og forskrifter blir operasjonalisert.

Igen kan vi minne hverandre på den velkjente historien om de sveitsiske forskerne som tok med seg en jordprøve fra Hardangervidda i 1969, og som ut fra denne isolerte stoffet cyclosporin som i dag brukes ved organtransplantasjoner. Dette har gitt pasienter bedre behandling verden over og er et eksempel på en norsk ressurs som blir utnyttet på en samfunnsmessig god måte. Neste gang bør vi imidlertid finne tilsvarende skatt selv og sørge for at den skaper større verdier på hjemmebane. ♦